

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

A szerkesztésért felelős:
ÖZV. DR. KISS PÁLNÉ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi tér 2. Telefonszám 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 „ Egy hónapra 1 „ 20

Görz tervszerű bombázása

25 millió kár épületekben

Budapest, nov. 26.

Orosz hadszíntér:

Nincs nevezetesebb esemény.

Olasz hadszíntér:

Görzi harcra helyzet változatlan. A heves harcok tovább folynak. Ellenségnek az Oslawa-szakasz ellen intézett ismételt támadásai meghiúsultak. Monte San Michele északi lejtőjén harc éjjel még folyamatban volt. Egy a hegyesücs ellen intézett támadást tűzünk fojtott el. San Martino-szakasz ellen intézett előretöréseket visszavertük. Minél világosabban kénytelenek olaszok belátni, hogy legújabb támadásuk is teljesen hasztalan, annál sürűbben esnek nehéz bombák és gyújtó gránátok Görz városára, amelyeket most már tervszerűen lönek romba. Leégett és szétrombolt házak és templomok száma napról-napra növekedik. Eddig épületekben 25 millió korona értékét képviselő kár esett. A magántulajdont, műveket, gyűjteményeket szinté kárt még felbecsülni sem lehet.

Höfer.

Előnyomulásunk Montenegró ellen

Rigómező teljesen birtokunkban van

Budapest, nov. 26.

Délkeleti hadszíntér:

Drina felső folyásánál küzdő osz. és kir csapatok ellenséget Golezen és a Kozara nyergen túl szorították vissza és elfoglalták Cajnicát. Zászlóaljunk montenegróiakat a Giljevo-Planinán is (Sjenicától délnyugatra) visszavetettük. Hadoszlopaink Novibazártól délre a Mokraplanina hegységen nyomulnak felfelé. Mitrovicától délnyugatra elűztünk egy szerb utóvédet. Rigómező teljesen szövetségesek birtokában van.

Höfer.

Berlin, nov. 26.

Nagyfőhadiszállás jelenti:

Balkán hadszíntér:

Sjenicától és Mitrovicától délkeletre ellenség utóvédjeit, amelyek a helyen Mackensen tábornagy hadseregportja előtt még tartották magukat, visszavetettük.

Legfőbb hadvezetőség.

A francia és orosz harc- térén nincs nagyobb harc

A német nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Lényeges esemény nem történt.

Keleti hadszíntér:

Hindenburg tábornagy hadseregportja:

Bersemünde szilárdan a birtokunkban van.

A foglyok száma 9 tisztre és 750 főnyi legénységre, a zászmány pedig három géppuskára emelkedett.

Lipót bajor herceg tábornagy és Linsingen tábornok hadseregportjainál a helyzet változatlan.

Legfőbb hadvezetőség.

Mit követel az antánt Görögországtól?

Berlin, nov. 26.

A Berliner Tageblatt jelenti Luganóból: A Stampa értesülése szerint a négyes szövetség követeléseket teljesítését kéri Görögországtól:

1. Leszerelés.
2. A görög csapatok eltávolítása a határtól.
3. Az antánt hadseregének teljes akció szabadsága.
4. Görögország jelentsé ki kötelezőleg, hogy nem fogja lefegyverezni azokat a szerb csapatokat, amelyek esetleg átlépnek a határt.
5. Kötelező kijelentése annak,

hogy nem fogja soha megtámadni az antánt csapatait.

A görög kormány — így mondja a Stampa jelentése — hajlandó teljesíteni az az antánt követeléseit, kivéve azt, amelyik a görög hadsereg leszerelését kívánja. Az antánt ezzel is beérné, mert neki csak a partraszállt csapatok biztonsága kell, mert ezzel akarja megkísérelni Szerbia megmentését.

2000 magyar és osztrák hadifoglyot találtak Priszinában

Bécs, nov. 26.

A délkeleti hadiszállásról jelenti a Reichspost haditudósítója: Priszina bányatelekekor a mi csapatunk kétezer osztrák és magyar hadifoglyot találtak, akiket a szerbek Priszinában hagytak.

A szerb kormány Görög- országba menekül?

Bécs, nov. 26.

A Neue Freie Presse jelenti: Itteni diplomáciai körökben komolyan veszik azt a hírt, hogy a szerb kormány Görögországba fog menekülni. Lehetségesnek tartják, hogy a szerb kormány kénytelenségből görög területen fog menedéket keresni, bár tudja, hogy ebben az esetben téltenségre lesz kárthatva, mert tartózkodnia kell minden olyan eseményektől, amely Görögország oszlegességét a központi hatalmakkal szemben ferde világításba helyezhetné.

A szerbek a montenegróiakkal guerilla-harcokra készülnek

Berlin, nov. 26.

A „Nationalzeitung” jelenti az orosz harctérről: Moszkvai lapok jelentik Szalcnikiből, hogy a szerb északi hadsereg egy részének Montenegróba való vonulása már megkezdődött. A visszavonulás az Ipek, Berane és részben a Bjelopolja felé vezető úton megy végbe a lehető legnehezebb körülmények közt. A kedvezőtlen időjárás és a hallatlan fáradalmak, miket a szerb hadsereg az utóbbi időben átélt, a seregeket rendkívüli módon kimerítették. A szerb északi seregnek az a főcélja, hogy olyan gyorsan, amint csak lehetséges, szoros érintkezésbe juthasson a montenegrói csapatokkal, hogy azután a télen rendszeres guerilla-háborút visel-

hessen. Hogy a szerb és montenegrói csapatok ellátása miképp mehet végbe, az még rejtélyes, mert Montenegró csak ép annyi élelmiszerral rendelkezik, amivel ép csak a maga csapatait tartathatja fenn.

A lordok gyűlése a kormány és a béke mellett

Berlin, nov. 26.

A „Vossische Zeitung” jelenti Amsterdamból:

Megbízható londoni forrásból híre jár, hogy Churchill kijelentései és a kormánnyal folytatott ovidás Angliában nagyobb feltűnést keltett, mint külföldön gondolják.

Több gyűlésen a napokban csak ezekkel foglalkoztak és közben beszédok hangzottak el, amelyek az egész ország nagy elégedettségét tükrözték vissza.

A lordok házában a lordok egyike a következőképpen nyilatkozott Anglia hadijátékáról:

Churchill bukása megint megerősíti azt, hogy a kormánynak, a hadvezetésnek nem kellene tohetséges emberek. Bizvást mondhatjuk 15 hónapos háborúskedés után még nem vagyunk túl az előkészületi kísérleteken. Angliában minden ember tudja, hogy mi már nem állíthatunk fel hadseregeket, hogy passzív erőnk annyira meg van gyengítve, mint soha ezelőtt, hogy a kereskedelem és hajózás napról-napra hanyatlak, hogy birtokaink egy része szegényedni kezd, hogy Nagybritánia világhatalma már csaknem annyira süllyedt, emellett azonban a fantaszta azt mondják, hogy mi csak kezdetén vagyunk a háborúnak és hogy egész erőnket csak ezután kell megfeszítenünk. Az ehos angol főeknek távolból kell megfigyelniük a háborút, az ő számukra nincsen hely a kormányon. Anglia sohasem volt úgy veszedelmesben, mint most, amikor sorsa egy jövődömondó kézbe van birtva, mely mindig csak hamisan jósol és ennek mindig az ellenkezője következik be.

Egy másik szónok a következőket mondotta:

Ha a kormány becsületesen akarja nyilatkozni a helyzetről, azt kellene mondani neki: Anonnal békét akarunk kötni, mert ez esetben győztünk.

Erre egy másik lord a következőképpen válaszolt:

Ez megfélemlene Angliának, amde ki várja be az angol kormányigéretet?

Közbeszólás a lordok padjáról:

— Grey!
— A lordok gyűlékezete elhatározta, hogy bizottságot választ, amely Arqith-tal tárgyal.

Makó városi Gazdasági Egyesületbeadvénya Csanádmegye alispánjához

A baromfi árak szabályozása

Makó, nov. 26.

III.

Hasonló tünetek észlelhetők a baromfi kereskedelem terén s a baromfi árak szabályozása körüli eljárás annál több körültekintést kíván, mert a baromfi tenyésztés közvéleménye szerint csak mellékfoglalkozásnak szerepel s annak termelése megfelelő s a kereslet arányában álló fejlettségi állapotot csak akkor érhet el, illetőleg tarthat fenn, ha nemcsak annak jövedelmezősége van biztosítva, de mentesítve van a termelőket a közvélemény mindattól a célra nem vezető hatósági zaklatástól, mely legtöbbször érzékenyebben érinti, mint az előírt anyagi veszteség. Mindezen szempontok dacára azt kell tapasztalunk, hogy a hatóságnak a baromfi kereskedelem szabályozása körül követett eljárása nélkülözhetetlen kellekét, amelyek fennmaradásának alapján a kereslet hatósági tevékenység előfeltételei.

A termelés költségeinek megnyugtató biztonsággal való megállapítása hasonló nehézségekbe ütközik a termékkel is, mint a tojásmal, mert is e részben kénytelenek vagyunk pusztán arra bízunk, hogy a baromfi kg.-ja a rendkívüli viszonyok bekövetkezte előtt is értékesíthető volt 140—160 fillérral, míg ma tudomásunk szerint 200 fillérben van megállapítva, amely 25 százalékos áremelkedéssel szemben áll a baromfi eladás árának 180—275 százalékos áremelkedése. De azt hiszem elegendő e részben a hatósági rendszabályok eredményeire rámutatunk: a baromfi kereskedelem pusztulására, ami teljesen egyértelmű a baromfi tenyésztés pusztulásával. A baromfi tenyésztők tulajdonképp része beállott anyagi veszteségek s az elcsorvadt hatósági zaklatások terhe alatt felhagyott a mellékfoglalkozásával, a legvállalkozóbb szellemű tenyésztőt is megfélemlítették a hatóság rendszabályai s az a csekély töredék, mely még mindig hűsége sen kitarthat a tenyésztési ág mellett, oly piacokat keres fel, ahol mentesítve van mindazon káros következményektől, amelyek reá a helybeli gazdaság érdekében mellett vevők. Az a makói baromfi piac, amelyet a normális viszonyok — éppen jövedelmezőségénél fogva — minden hatósági stimuláns nélkül megteremtettek, rövidesen tönkrement a hatóság célra nem vezető gyámogatásának terhe alatt. Azt hiszem felesleges ez irányban bővebben kitérnünk, mert úgy gondoljuk, hogy amennyiben a tenyésztés a mai viszonyok mellett jövedelmezőnek ígérkeznék, a tenyésztők azt minden különösebb

ösztönzés nélkül folytatnák s annak, hogy a baromfi tenyésztés napról napra szemmel láthatóan hanyatlik, oka elsősorban eddigi jövedelmezőségi viszonyaiban beállott kedvezőtlen fordulat, ami kétségtelen bizonyította a hatósági rendszabályok azon fogyatékoságát, hogy a termelés költségeinek figyelmen kívül hagyásával, azok kellő ismerete nélkül léptettek életbe.

De nézzük a kérdés más oldalát is! A baromfi árak helyes és célravezető szabályozásának második előfeltétele, hogy az más huszárú árával megfelelő viszonylatba hozassák. S ha a hatóság intézkedéseit e szempontból vizsgáljuk, ugyanazon eredményre kell jutnunk, mint a fentebb előadottak során. Ugyanakkor, amikor a marhahas és disznóhas ára 440 fillér és 600 fillér között mozog, a baromfihas ára hatóságilag 200—320 fillérben állapított meg. Joggal kérdezzük tehát, hogy hol itt az arány, akkor, amikor a huszárú árát a béke rendes viszonyaitól kezdve körülbelül egy magasságban mozogtak. Közvéleményes tény az, hogy a m. kir. kormány a kenyérszükséglet csökkentéséül felve, nem merő tekintettel szabályozza a vágómarha árát s mindennek dacára, a mai magas vágómarha-árak mellett is egyrészt számos gazdaság tartózkodik a nyúlásról, nem látván annak jövedelmezőségét kellőleg biztosítva, másrészt számos állatvágással és huszárúval foglalkozó iparos volt kénytelen a főtörésben is tömőtt becsülni, annak kedvezőtlen jövedelmezősége miatt. Elképzeltetés tehát az, hogy a hatóság, amely körülbelül ugyanazon arányú ártól, 50 százalékkal alacsonyabb árak mellett megállapítja a realitást, nem nézünk az előtérrel sajnos eredmények hatásosan támogatják.

De kérdésük tovább; helyes-e pl. a hízott liba kg.-kint árának 300 fillérben való megállapítása, akkor, amikor nem a libaszár, sem a libamáj ára nincs max. málna? E főtörés szabály helytelen voltának szemléltetésére szolgáljon az alábbi számítás:

KIADÁS:

1 pár liba, 12 kg. á 300 fillér 36 kor.

Vágási költségek, stb. 4 kor.

Összesen 40 kor.

BEVÉTEL:

4 kg. libaszár á 10 K. 40 kor.

2 libamáj 7 kor.

Összesen 47 kor.

Vagyis a liba tenyésztője 38 K-t kap egy pár hízott libáért, akkor, amikor a libavágó nagykereskedő csak annak szájáért 47 K-t kap s így a legszűkebb számításban 7 K tiszta hasznot ér el s azonnelföl minden ellenérték nélkül képi tulajdonát az egész liba húsa és tolla.

Joggal kérdezzük tehát, hogy van-e célja ezen hatósági intézkedések s ha van, mily cél szolgál az, mert él becsülnék az a meggyőződés, hogy céltalan munkával nem kívánta a hatóság a tenyésztés pusztulását előmozdítani.

Említtük fentebbi előadásunk

során, hogy a helyes és céltudatos ár szabályozás egyik előfeltételeként gondoljuk azt, hogy ez a szabályozás minden melléklet nélkül s a jogbiztonság legmesszebbmenő követelményeinek figyelembe vételével történjék. Csak 1—2 példát kívánunk felhozni annak szemléltetésére, miszerint a követelmények megfelelő módon figyelembe nem vétetlek:

Hat bitang libát becsajtottak kalapács alá a városba udvarán, a hatóság közreműködésével. Megjelent 24 komoly vevő, akik komoly szándékkal bizonyosságul mindannyian megígérték a hatóságilag megállapított legmagasabb árat. A 6 liba am lévén 24 félnek eladható, egy pártatlan szemlélő s sorshuzás mellett foglalt állást, mely álláspontot mi is természetesenek találunk. Nem így a hatóság, amelynek szíve fekkdt, hogy a gazdaság libák minél magasabb árban keljenek el s amely látván a nagy kereslettel szemben álló csekély kínálatot, minden hatósági rendszabály feltételezésével — maga lévén a rendszabályozó — maximális áron fölül adta el a libákat.

Ugyanazon a napon egy szegény sorban lévő, libatenyésztő foglalkozó asszony vett 18 libát, darabonként 13 koronájával, tömő céljára. Ahog, hogy huzárt, megjelent nála a hatóság közege és terekriválta magasabb árszámításra azt a tengerit, amellyel a libákat kellett volna tömnie, mert is kénytelen volt a libát áruba bocsátani. Piacra menőben alkuba becsajtott egy vevővel, aki megígérte neki azt az árat, amelyért ő a libákat beszereste; de őt tartott hirtelen a maximális árak megtartása felől órázó rendőrség közege és eddigelő még ismeretlen célú s rendeltetéssel, de mindenesetre 2 korona kg.-kint egységár mellett lakására hajtotta a libákat, tetemes veszteséget okozván a kétszeresen pórujárt asszonynak.

Nem kívánunk e kérdéssel tovább foglalkozni, nem akarjuk az összes minket ért érelelmeket részletezni (nyugodt méreg, stb.) mert meg vagyunk győződve arról, hogy alispán ur módok fog nekünk nyújtani arra, hogy e sérelmekkel közvetlenül szöbeli tárgyalások keretében foglalkozhassunk s egy hiszünk, hogy fentiekben kellőleg rámutatunk azokra a szempontokra, amelyek mozgalmunkat szükségessé tették, nemcsak a magunk érdekében, hanem közérdekű tenyésztésünk érdekében, nemcsak Makó város közönségének egyeteme érdekében, hanem — a fogyasztókörzéség érdekében is.

A gazdasági egyesület kívánságai

Mi fogunk tudni segíteni magunkon, ha lehetséges tenyésztésünk fenntartásával, ha nem lehetséges, úgy annak feláldozásával. Mi keresni fogjuk s úgy hiszünk, meg is fogjuk találni azt a módot, amely mentesít minket anyagi károktól és hatósági zaklatásoktól, de nem fog segíteni magán a város közönsége, mely elvesztette forgalmas piacát, nem fog segíteni magán az ipari termelés és kereskedelmi szervezet amely elvesztette legjobb vevőkörzéségét, a piacra járó termelőket

és fogyasztókat s nem fog segíteni magán végül és elsősorban a város fogyasztókörzésége, nem tudván beszerezni elsősorú élelmickeit.

Nem hiszünk, hogy alispán ur intézkedései ezt célozták volna, bár kétségtelenül erre az eredményre fognak vezetni s éppen ezért arra kérjük alispán urat: szíveskedjék Makó város rendőrkapitányának, mint elsőfoku rendőri büntető bíróságnak a tejjuzsora tárgyában hozott elsőfoku ítéletét, amennyiben azok a fokozatos jogorvoslat során alispán ur elbírálása alá jutnak, megsemmisíteni; az élelmiszer piac bármely irányu szabályozása tárgyában teendő intézkedéseknek életbe léptetése előtt, egyesületünket a termelői képviselőtében meghallgatni; az eddig életbe léptetett maximális árakat újabb rendelkezéseinek életbe léptetése feltételeként s minden a jövőben teendő intézkedések — a jogbiztonság érdekében is — a legszélesebb körben (száplapok hirdetések, stb.) közhírré tenni.

Arra kérve alispán urat, hogy elhatározásáról egyesületünket mielőbb értesíteni szíveskedjék, vagyunk kiváló tisztelettel Makón, 1915. november hó 26-án.

Eckhardt Vilmos

A makói Gazdasági Egyesület elnöke.

NAPI HIREK

Tájékoztató

— Naptár. Nov. 27. Szombat Róm. kath. és Protest. Virgil pz. Görög-ország nov. 14. Fülöp apa. Nap kei 7 óra 22 perckor, nyugszik 4 óra 12 perckor.

— A MAKÓI FÜGGETLENJÉGI ES 48-as PÁRT hősi halált halt dr. K I S S PÁ. emlékének méltatására és egyéb igen fontos tárgyban a függetlenségi és 48-as III-ik olvasóköri helyiségében 1915. november 28-ikán délelőtt gyűlést tart, amelyre a párt tagjait meghívja az ELNÖKSÉG.

— Goldschmied Géza hősi halála. Kifogynak az emberek számából a konyvek, megkérgesednek majd a szivok, éreketlenek, nyersok, ridegek leszünk mindnyájan, ha még sokáig kell ránkzuduló sok szenvedést, fájdalmat szenvednünk. Nap nap után felezőgunk mindnyájan, mert ugyazólán mindennapra jut egyegy lelkhöz nőti barátunknak, drága ismerősünknek, egy apának, egy főjnek, egy fiúnak elostérő szülő leverő, gyászos hir. Ma egy kőszázeletnek örvendő makói családunk, Goldschmied Sándor családjának gyászáról kapunk értesítést. Az olasz hadjáratban egy ádár, kemény tusában nyert súlyos sebét belehalt az egyetlen, rajongással szeretett fiuk, Goldschmied Géza. A legszebb reményekre jogosító, boldognak

álmodott fiatal életet letörte a pusztító orkán, a háború. Egy melegsérvű, értelmes, kötelességtudó ifjút vesztettünk benne. Makón sokan kegyelettel őrák meg hősi emléket.

Sertésus és szar uj árai. Tekintettel a sertésusok rohamos esésére, a rendőrség szigorúan elrendeli, hogy a hentesek a húst és a szarúval való részeket az alábbi feleorok árakért adják és pedig: I. rendű sertésus kilogrammonként 5 korona, II. rendű sertésus kilogrammja 3 korona, Szalonna szarúval való kilogrammonként 5 korona, szar kilogrammja 7 korona, szar literje 5 korona 40 fillér árban.

Adomány. Igas Imréné az árva gyermekek javára 20 koronát adományozott.

A hősök adóhátralékát elengedik. Az köztudomású, hogy a pénzügyi kormány a hadbavonultak egyenes állami adóinak és községi adóterhelésének végrehajtás utján való bevezetését eltiltotta és ezzel az adóvégrehajtásra vonatkozó hatósági intézkedéseket a háború végéig, illetve az adóhátralékok katonai szolgáltatásuk tartamára felfüggesztette. Most budapesti tudósítások illatkos helyről azt a szenzációs hírt közli velünk, hogy a kormány javaslatot terjeszt a törvényhozás elé, amely szerint a fronton szolgálókat teljesítet, elesett, elhunyt, vagy hadifogságba jutott egyének állami adóhátralékát 1915. december 31-ig töröltessék. Makó városán sem fog elmaradni a hősök és hozzátartozóik támogatásában akkor, amikor a kormány ilyen szög, hasznos és nagy szociális érdekre valló akcióval mutatja meg azt az utat, amelyet minden törvényhatóságnak követnie kell.

A kenyér új ára. A kenyér árárt kilogrammonként a hatóság mai naptól kezdve 46 fillérben állapította meg.

Derec átvétel. Pák Kálmán gazdasági tanácsnok értesíti a közönséget, hogy a városi háza székfőlet udvarán belnap szombaton 400 szék (200 métermagas) geres fog kiosztani. Akik a derec árát a városi gazdasági tanácsnoknál előre lefizették, a derec átvételé végett a fent jelzett időben okvetlenül megjelenjenek.

A hadbavonultak gyermekei felruházására az alábbi adományosok folytak be a polgármesteri hivatalnál: Elek Józsefné Csányi Teréz Bócai-utca 41 szám 2, Dóms József Gróf Vay-utca 29 szám 5. N. N. 20. Sarkadi Józsefné Hosszú-utca 17 szám 2. Berényi József 5 koronát.

Különös öngyilkosság. Nagyváradról írják: Fiszcher Jakab almaháborodott kefére különös módon vetett véget életének az elmekórásában. Egy örisétlen pillanatban a társától elcsúszott kenyérszelet a torkába szorította, hogy lélegzetét elállítsa. Ez sikerült is neki, úgy hogy az eszméletlen orvosi segítség sem tudta rajta segíteni és a szennestelen elmebeteg kissenvedett.

Talált bankjegyek. A rendőrségnél 2 db talált bankjegy örisétli gardátianni, tulajdonosa átrohetti.

Katonák karácsonya

A főgimnáziumi tanulók gyűjtése

Makó, nov. 26.

Jankovics Béla közoktatásiügyi miniszter az ország összes középiskolájára az alábbi felhívással fordult, hogy a tanulói körök a háború ellenességével, az idő kegyetlen viszonyaitól függetlenül, nélkülözésekkel küzdő, drága testvéreinknek a szeretet meleg tünnetére, karácsony estélyére ajándékokra gyűjtést indítsanak.

A helybeli főgimnázium nov. 19 és 24 ik napjára Makó város területén és néhány szomszédos községben gyűjtést rendezett, amely lényeg. Makó lakosságának hazafias áldozatkészségét bizonyító eredményel végezdött. Ez alkalozással összesen 1818 korona 92 fillér gyűjtés össze. (A múlt évi gyűjtés összegénél 258 koronával több.) 90 koronával nagyobb összeggel gyűjtöttek a következők:

- Olajos Dezső és Kiss János 40-10 kor, Szabó János és Chamilla Lajos 28-10 kor, Keck Jakab és Tirla Sabin 37-38 kor, Kovács János és Ozán Dénes 22 kor, Rostócsi Eszék és Fejli László 23 kor, Sankovics György és Papp Sándor 24-24 kor, Hosszú István és Szepka Andriás 187-50 kor, Drágán Tivadar és Moga Aurél 26-42 kor, Kapitány István és Lefkócs László 20 kor, Chazilla László és B. Papp Antal 20-09 kor, Abonyi Lajos 21-60 kor, Major Miklós 54 koronát.

A főgimnázium igazgatósága szinten is köszönetét fejezi ki a város adakos közönségének nagylelkű adományairt.

Acigaretta és a szivar is megdrágul

Makó, nov. 26.

Eddig csak a cigarettdohány drágult meg, most a kész trafikcigaretta is megdrágult. A szalmatű helyre, a képosztatorszalék hírdőly, a karom, de türehetlen a litata dráma és magyar cigaretták, a galléros és galléros nélküli jel tápiált szivarok nem maradtak elmaradai a koról a jannérből kezdve drágábbban adják megújított a gondolat fűtet. A pénzügyi kormány tekintettel az anyag és a szakszerű drágulására, állítólag 40 százalékkal emelt a cigaretta és szivarok árát. Legtöbb 2 évvel eselött emeltek az árakat és az olyan elkeseredést váltott ki, hogy a jó szalbakarok például összecsomagolták a kávéban található összes pipákat a sikáldiók a pénzügyminiszternek. Szívja őket és gondolták a bakcsi magyarok — ha már megirigyelte a szegény szivarosok egyetlen szórakozását. De aztán a kedélyek lecsillapodtak és jó bakcsinak körül fejezővöléseket követve elmentek a boltba máskor pipákat vásárolni.

Valószínűleg háborogni fognak majd most is a kedélyek s ha későbbben csökkenni is fog a fogyasztás, később majd bizonyára jelentékenyen növekedik. Az ur nép majd csak belenyugosik valahogy s a bakcsikat sem fogják elküldeni a pipákat, mert

nem akarják újra megvásárolni, de meg aztán minél drágább a bőrszivar, meg a papiroscigaretta, annál jobban esik a — szűdohány. De nemcsak a cigaretták és a szivarok ára fog emelkedni, hanem a gyufák is. A pénzügyminiszter már régóta tárgyal a gyufakartellel a gyufa monopóliálása irányában. A tárgyalások már túl vannak a nehezebb kérdéseken, csak még néhány kisebb ellentétet kell kiküszöbölni és az állam monopóliálni fogja a gyufát. Ez pedig azt jelenti, hogy egy doboz gyufa ára 10 fillér lesz.

URANIA-SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Szombaton este 8 és fél órakor Göre Martsa lakodalma. Nagy seáner-darab.

* Göre Martsa lakodalma „Szép állat a potyka-harosa, szébb ményasszony Göre Martsa”, és éppen ezért meg kell nézni a lakodalmat is, melyet az Urania Színház nov. 27-én és 28-án, szombaton este 8 és fél órakor, vasárnap délután 4 és este 8 és 10 órakor jól fűtet tereben mutatnak be. A kitűnő falusi filmvígjáték szereplői a legkitűnőbb budapesti színházak tagjai, köztük Göre Gábor szerepében Rózsahegy Kálmán, a Nemzeti Színház tagja, Csizsér Artur, Szt. Mári Lajos, Dolnai Rona. Alig hiszük, hogy akadna valaki, aki ezt a speciális magyar filmet meg ne nézné.

REGÉNY.

Egy világváros rajzolat.

(1048)

109. fejezet.

A népbank.

— De úgy hallom, itt mindenkinék adnak.

E pillanatban lépett be Del-Monte gróf.

— Mi történik itt? kérdé.

Elmondták neki a szegény ember ügyét.

— Ilyen körülmények között a bank csakugyan nem adhat kölcsönt, mondá. De majd adok és a magaméból.

Elővette tárcáját.

— De várjunk csak! Mira kelene voltaképp a kölcsön?

— Vannék magamnak egy kis házikót, meg egy kis földesket, könyörgöm.

— Jól van, öregem! Itt van ezer líra! Ezt a magaméból adom. Ugy fizeti vissza, amint bírja, vagy amikor akarja. Szorítani nem fogom.

As öreg átvette az ezret és elkötródott. Később, egy félreeseő helyen elővette az ezret és jól megnéste.

Nem talált rajta semmi feltűnt. Olyan volt, miot akarmelyik rendes ezres, melyet az állam bocsát ki. E pillanatban nem volt igazi ezrese, de majd keríteni fog egyet és tüzetesen összehasonlítja vele.

E célra azonban egyenesen az

állami nyomdából kell egy újdónatul példányt szerezni.

Este, mikor már jó sötét volt. Szappanos Illés bandájának a tagjai, akik réssint hivatalnokok, részint pedig bankóterjesztők voltak Rómában és Olaszország vidéki városaiban is, összejöttek a Loresti-kastélyban, megtartandók rendez hevi közgyűlésüket.

A kapus csak azokat bocsátotta be, akik tudták a jelszót,

„Összetartásban van az erő!”

A ki ezt mondta, be lett bocsátva. Ez a tulságos óvatosság egész mostanig nem mutatkozott éppen nagyon szükségének.

A bank alapítója, Del-Monte gróf, oly jó hírnévnek és népszerűségnek örvend, hogy senki sem gyanakszik rá.

Folyt. köv.

Eladó föld.

Joó Antalné az Igási-ut melletti második dűllőben Engedi Inre és Seffer Ferenc szomszéd-ágában

1 és fél köblös jól trágyázott ugariföldem

szabadkézből örökáron eladó. Értekezni lehet: Szikszay-u. 7. újszám alatt.

9 hold föld a Verebesben és Bánomban eladó. Értekezni lehet: IRITZ MIKSÁNÁL.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban

KIADÓ FÖLDEK. közel a városhoz gabona és hagyma termelésre Iritz Miksánál

Eladó föld.

A margitai járandóban 3 hold here föld

szabadkézből örök áron eladó. Értekezni lehet:

TÖRÖK PÁL

Páva-u. 3001. sz. alatt.

FIGYELEM!

Uj vízmentes ponyvák, morzsolók, mórlegek, szecskavágók, répavágók és a legújabb rendszerű varrógépek olcsó árban beszerezhetők **GLÜCK SAMU** cégnél

POÓR ENDRÉ

VILNA-CRÉN

gyermek és fiatalok kedvő irakodási szer, szepő, máffő, ur- és kővőrtősség és szil-sonfőle hártatásárség silew

Vilna hájpor, Vilna szap-pan és hajfőttő szer.

Ára: Vilna crén 1 korona. Vilna hájpor 1 korona, Vilna szap-pan 70 fill. Hajfőttő 1 ko-rona. Szil-sonfőle hártatásárség silew 100 fill.

Táncitanítási felhívás!

Alulírott van szerencsém igen tisztelt szülők és gyámok b. tudomására hozni hogy 1. évi december hó 1. én

a téli időnyre a táncitanítást

megkezdem. Tanítási fogom úgy a régi, mint a legújabb táncokat. S hogy tanítványaim ezeket teljesen elsajátíthassák, a tanítást határ-időköz nem közöm. Addig járhatnak hozzám tanítványaim, még minden táncot a legkifinomottabb el nem sajátítottak. Mintán pedig én a városban már évtizedek óta működöm a n. é. közönség legnagyobb meglepődése és legteljesebb elismerése mellett, és elég biztosítást nyujt arra nézve, hogy táncintézetemben az illem és rend legpontosabb betartása mellet folyik a tanítás s így minden szülő bátran reám bízhatja gyermekét. Tanítom táncokat kivül az illemet, a társaságban levő viselkedést és a osimos lestantást. Felkérem tehát az igen tisztelt szülőket és gyámokat, hogy gyermekeiket minél előbb beiratni sziveskedjenek.

Irathozni mindenkor lehet lakáson, Gróf Vay utca 250., hol most is esténként állandóan folyik a tanítás.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradjok tisztelőttel:

SCHWARCZ MIKSA

okl. táncitanító

Katóka szakácskönyvében

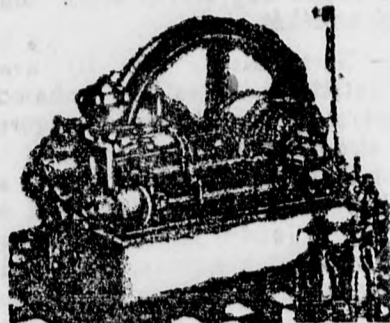
mindent megtalálják a fiatal leányok, amire a jövőendő gazdasszonyainak a háztartásban szükségük lehet. A sok száz meg száz receptet tartalmazó vastag könyv a legvilágosabban megírt és legnépszerűbb szakácskönyv, ami az utóbbi időben közlésen forog. Világos utmutatóul szolgál az ősz gyümölcsbefőzés ezer különféle ágaiban. „Katóka szakácskönyve“ a Singer és Wolfner könyvkiadócég kiadásában jelent meg. Bolti ára 7 korona. Az „Uj Idők“ és a „Magyar Lányok“ előfizetőinek azonban 3 korona 20 fillér beküldése ellenében bérmentve küldi meg

Singer és Wolfner

könyvkereskedő,

Budapest, Andrásy-ut 16.

Elismert legjobb motorok!

Világos utmutatóul szolgál az

Dieselmotorok

Székely

és benzínmotorok.

Önállógarantörök benzín- és gyümölcsbefőzőkkel. Benzínos maginjárók.

Magas sebességű!

Nyereszajmótorok

berendezésjvesszőkkel.

Magyar Lányok és Uj Idők

előfizetőinek

3 korona 20 fillér beküldésével

ellenében bérmentve küldi meg

Magyar Lányok és Uj Idők

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

nyomdai műintézete Makó, Széchenyi-tér 2. szám.

A háboru okozta anyagdrágaság dacára könyvnyomdánkban mindennemű nyomdai munkák a legpontosabban, tiszta, izléses kivitelben, jutányos áron készíttetnek.

Hirdetések jutányos árban felvétetnek a kiadóhivatalban